

Силабус курсу Психологічна діагностика

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 016 Спеціальна освіта

Освітньо-професійна програма «Логопедія»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: згідно з розкладом занять

Консультації: очні понеділок: 12:00 – 13:00,

Мова викладання: українська

Керівник курсу:	доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Слозанська Ганна Іванівна асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Козак Марія Михайлівна
Контактний телефон викладача	0677951613
E-mail викладача:	kozakmm19@gmail.com

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологічна діагностика» є формування у студентів системи психодіагностичних понять, з яких складається спеціальна психолого-педагогічна діагностика; вивчення закономірностей індивідуальних різниць; діагностування порушень розвитку дитини, які є причинами виникнення загальних труднощів у навчанні, спілкуванні, соціалізації тощо; розкрити шляхи подолання неуспішності дітей різного віку з нормотиповим розвитком та особливими освітніми потребами; ознайомлення з принципами й методами діагностичної роботи спеціального педагога, логопеда.

Структура курсу

Год. лек./се м/лаб.	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2 / 2	Тема 1. Предмет психодіагностики як наукового знання.	Знати історію становлення психодіагностики. Предмет і завдання психодіагностики. Розуміти зв'язок психодіагностики з іншими науками. Розуміти методи психодіагностики та їх класифікація. Визначати професійні та популярні методи психодіагностики.	Презентації Питання Групові дискусії
2 / 2 / 2	Тема 2. Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	Знати особливості розвитку уваги в дошкільному віці. Визначати розвиток пам'яті в дошкільному віці. Розвиток уяви в дошкільному віці. Знати особливості розвитку мислення й мови в дошкільному віці. Визначати мовленнєвий розвиток в	Презентації Питання Групові дискусії Методики

		дошкільному віці. Знати методи уваги, пам'яті.	
2 / 0 / 2	Тема 3. Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками	Знати діагностичне значення проєктивних методик. Відрізнати проблеми реалізації проєктивного підходу в психодіагностиці. Знати проєктивні методики	Питання Групові дискусії Методики
2 / 2 / 0	Тема 4. Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку	Визначати розвиток емоційної сфери в дошкільному віці. Розрізняти особливості розвитку особистості в дошкільному віці. Знати методики особистісно-емоційної сфери дітей. Знати діагностику емоційних властивостей особистості.	Питання Групові дискусії Методики
0 / 2 / 2	Тема 5. Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика.	Характеризувати основні критерії готовності до школи. Використовувати діагностичний пакет «Готовність до школи». Знати тести готовності дитини до школи. Особистісна, інтелектуальна та соціально-психологічна готовність до шкільного навчання. Знати тест шкільної зрілості.	Презентації Питання Групові дискусії Методики
2 / 2 / 2	Тема 6. Особливості вивчення дітей з ООП.	Знати про категорії дітей з ООП та типи освітніх труднощів. Зміст та завдання психолого-педагогічної діагностики дітей з ООП. Психолого-педагогічна діагностика дітей з навчальними труднощами. Методики діагностики.	Питання Групові дискусії Методики
2 / 2 / 2	Тема 7. Психолого-педагогічна діагностика дітей з інтелектуальними порушеннями	Категорії дітей з інтелектуальними порушеннями, їх психолого-педагогічна характеристика. Методики діагностики рівня інтелекту. Діагностичний маршрут, планування та напрями комплексної оцінки.	Питання Групові дискусії Методики
2 / 2 / 2	Тема 8. Психолого-педагогічна діагностика дітей з соціокультурними, соціоадаптаційними та функціональними порушеннями	Категорії дітей з соціокультурними та соціоадаптаційними порушеннями. Методики діагностики соціокультурних та соціоадаптаційних порушень у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Діти з фізичними порушеннями. Комплексна діагностика дітей з фізичними порушеннями у роботі вчителів дефектологів закладів освіти та ІРЦ.	Презентації Питання Групові дискусії Методики
2 / 2 / 2	Тема 9. Психолого-педагогічна діагностика дітей з	Категорії дітей з функціональними порушеннями. Психолого-педагогічні характеристики дітей з функціональними порушеннями. Методики комплексної діагностики дітей з функціональними	

функціональними порушеннями	порушеннями у роботі вчителів дефектологів закладів освіти та ІРЦ.	
-----------------------------	--	--

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК 8.	Здатність працювати в команді.
СК 3.	Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
СК 6.	Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний логопедичний, корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.
СК 8.	Готовність до діагностико-консультативної діяльності.
СК 9.	Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.
СК 15.	Здатність чітко та аргументовано висловлювати власні професійні переконання, враховуючи особливості аудиторії та ситуації спілкування, надавати точний, своєчасний та дієвий зворотній зв'язок клієнтам та колегам.
СК 18.	Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.
РН 1.	Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.
РН 2.	Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.
РН 3.	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.
РН 4.	Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати

	на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.
РН 8.	Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.
РН 10.	Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.
РН 15.	Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.
РН 16.	Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.
РН 17.	Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

Літературні джерела

Основні:

1. Галян І.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
2. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: навчальний посібник. Київ : «ВД «Професіонал», 2009. 208 с.
3. Консультаційно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : посіб. / за ред. А. Г. Обухівської. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 247 с.
4. Копець Л.В. Класичні експерименти в психології: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Киево-Могилянська академія», 2010. 283 с.
5. Терлецька Л.Г. Вікова психологія і психодіагностика: підручник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 608 с.

Додаткові:

1. Бондарчук О. І. Навчальна програма дисципліни «Експериментальна психологія» (для бакалаврів). Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 15 с.
2. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень з психології: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 360 с.
3. Голубева Э. А. Способности. Личность. Индивидуальность. Дубна: Феникс, 2005. 512 с.
4. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ : Знання-Прес, 2004. 307 с.
5. Юрченко В. М. До проблеми психологічного вивчення сенсорноперцептивної сфери людини. Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Т. XIII, част. 6. Київ. 2011. С. 420-429.
6. Team work & Special Needs. URL : http://www.ibe.unesco.org/sites/default/files/Teamwork_Special_Needs.pdf
7. Enhancing Interdisciplinary Instruction in General and Special Education. URL: <https://shareok.org/bitstream/handle/11244/25142/10.1177.07419325030240030501.pdf?sequence=1>

Інформаційні джерела:

1. ІРЦ : комплексна психодіагностика оцінки розвитку дітей. URL : <https://giuntipsy.com.ua/irc/reporting/>
2. Як оцінюватимуть особливі освітні потреби дітей в ІРЦ. URL :

- <https://nus.org.ua/articles/yak-otsinyuvatymut-osoblyvi-osvitni-potreby-ditej-v-irts/>
3. Методика реабілітації когнітивних дисфункцій. URL : <https://giuntipsy.com.ua/erica/cognitive-dysfunctions/>
4. Створення системи ранньої комплексної допомоги дітям з особливими освітніми потребами в Україні. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpnevakonferencia/do/9-sistema-ranno-diagnostiki-ta-korektsii.pdf>
5. Нейропсихологічний підхід у корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями. URL : <http://aqce.com.ua/download/publications/231/210.pdf>
6. Центр раннього втручання «Джерело». URL : <https://dzherelocentre.org.ua/kontakty/>
7. Основи діагностичної діяльності корекційного педагога в роботі з дітьми з комплексними порушеннями розвитку. URL : <http://ispukr.org.ua/?p=5105#.YBAqyOgzbIU>
8. Are developmental disorders like cases of adult brain damage? Implications from connectionist modelling. URL : <https://www.cambridge.org/core/journals/behavioral-and-brain-sciences/article/abs/are-developmental-disorders-like-cases-of-adult-brain-damage-implicationsfrom-connectionist-modelling/8EF9EFEE06A26B9234509686096DB29F>
9. Developmental disabilities across the world: A scientometric review from 1936 to 2020. URL : <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0891422221001803>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання % від остаточної оцінки

Змістовий модуль 1 (теми 1-4) – усне опитування, тестування, написання есе, групова дискусія 40

Змістовий модуль 2 (теми 5-9) – усне опитування, тестування, групова дискусія, написання есе 40

Підсумковий контроль (теми 1-9) – тестові завдання трьох рівнів складності 20.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	відмінно
B	85 – 89	добре
C	75 – 84	добре
D	65 – 74	задовільно
E	60 – 64	задовільно
FX	35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання

F	1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом
----------	--------	--